

Termi	Lyhenne	Selitys
Arvioitu virhetaso		Edustavan tapahtumaotoksen tarkastukseen perustuva tilastollinen arvio perusjoukkoon vaikuttavasta virhetasosta.
Arvonlisävero	ALV	Hyödykkeiden tuottamisesta ja jakelusta sekä palveluiden tarjoamisesta perittävä välinllinen kulutusvero, jonka loppukäyttäjät viime kädessä maksaa.
Avustus		Edunsaajalle EU:n talousarviosta tukikelpoisen hankkeen tai ohjelman täytäntöönpanoa varten suoritettu maksu, jota ei tarvitse maksaa takaisin.
Bruttokansantulo Budjettituki	BKTL	Kotimaasta ja ulkomailla saataviin tuloihin perustuva maan vaurauden vakioimittaja. EU:n avun suora siirto kumppanimaan valtionkassaan tiettyin ehdoin.
Budjettivallan käyttäjä		Termi, jolla viitataan Euroopan parlamenttiin ja Euroopan unionin neuvostoon, kun ne käyttävät päätäntävaltaansa EU:n talousarviota koskevista asioista.
Edunsaaja		EU:n talousarviosta avustusta tai lainaa saava luonnollinen tai oikeushenkilö.
Edustava tilastollinen otanta		Tilastollisten menetelmien soveltaminen sellaisen otoksen poimintaan, joka kuvastaa sen perusjoukon ominaisuuksia, josta otos on poimittu.
Edustava virhetaso		Tilastollinen arvio perusjoukkoon vaikuttavasta virheestä. Arvion pohjana on perusjoukosta poimittuun edustavaan otokseen kuuluvien tapahtumien testaus.
Ehdollinen velka		Mahdollinen maksuvelvollisuus, jonka syntyminen riippuu jonkin tulevan tapahtuman lopputuloksesta.
Enimmäistuki-intensiteetti		Tuen kokonaismäärä, joka voidaan maksaa tukialueelle. Ilmoitetaan prosentteina tukikelpoisista kuluista. Tuen enimmäisintensiteetti vaihtelee ohjelmittain ja riippuu maantieteellisen sijainnin kaltaisista tekijöistä.
Ennakkomaksu		Käteisenakko määritettyjen toimien rahoittamiseen tiettyinä ajanjaksona.
Euroopan aluekehitysrahasto	EAKR	EU:n rahasto, jonka avulla lujitetaan sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta EU:ssa rahoittamalla investointeja, jotka vähentävät epätasapainoa EU:n eri alueiden välillä.
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	Maaseuturahasto	EU:n rahasto, josta rahoitetaan EU:n maksuosuus maaseudun kehittämissuunnitelmiin.
Euroopan maatalouden tukirahasto	Maataloustukirahasto	EU:n rahasto, josta rahoitetaan suoria tukia maanviljelijöille sekä toimenpiteitä, jotka sääntelevät tai tukevat maatalousmarkkinoita.
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto	EMKR	EU:n rahasto, josta tuetaan kalastajien siirtymistä kestävään kalastukseen ja rannikko yhteisöjen elinkeinoelämän monipuolistamista.
Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea		Komission komitea, jonka tehtävänä on käsitellä rakenne- ja investointirahastoja (ERI-rahastot) koskevien asetusten täytäntöönpanoa.
Euroopan rakenne- ja investointirahastot	ERI-rahastot	EU:n viisi keskeistä rahastoa, joista tuetaan taloudellista kehitystä koko EU:n alueella: Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto, koheesiorahasto, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahasto. Niitä koskevat samat säännöt.
Euroopan sosiaalirahasto	ESR	EU:n rahasto, jonka avulla luodaan koulutus- ja työmahdollisuuksia ja parannetaan köyhyysriskin alla olevien ihmisten tilannetta.
Euroopan strategisten investointien rahasto	ESIR	Euroopan investointipankin (EIP) ja komission perustama investointitukimekanismi, jolla pyritään saamaan yksityistä rahoitusta EU:n kannalta strategisesti merkittävälle hankkeille. Tunnetaan myös Junckerin suunnitelmaksi. Mekanismi on nyt integroitu EIP-ryhmään.
Eurooppa 2020 -strategia		Suunnitelma, jolla pyritään saamaan Euroopan unionin kymmenvuotinen strategia kasvuun ja työllisyyden lisäämiseksi.
Hallinnointi yhteistyössä		EU:n talousarviovarojen käyttäminen, jossa komissio siirtää tehtäviä jäsenvaltioille (toisin kuin suorassa hallinnoinnissa); lopullinen vastuu EU:n talousarvion toteuttamisesta on kuitenkin edelleen komissiolla.
Hallintoviranomainen		Kansallinen, alueellinen tai paikallinen (julkinen tai yksityinen) viranomainen, jonka jäsenvaltio on nimennyt hallinnoimaan EU:n rahoittamaa ohjelmaa.
Harkintaan perustuva otanta		Menettely, jossa – päinvastoin kuin tilastollisessa otannassa – tarkastaja käyttää harkintaansa valitessaan perusjoukosta ennalta määrättyjen kriteerien mukaisia kohteita tarkastuksessa suoritettavaan testiin.
Jäännösvirhetaso/jäännösriskitaso/kokonaisjäännösvirhetaso		Perusjoukon osa, jota ei pidetä sääntöjenmukaisena, kun on otettu huomioon kaikki valvontamenettelyt, takaisinperinnät ja oikaisut.
Jälkiarviointi		Riippumaton arviointi valmistuneen hankkeen tai ohjelman vaikuttavuudesta, tehokkuudesta, johdonmukaisuudesta, merkityksellisyydestä ja EU:n lisäarvosta.
Julkinen hankinta		Julkisoikeudelliset elimet hankkivat avointen tarjouskilpailumenettelyjen kautta tuotteita, palveluita tai rakennusurakoita. Tavoitteena on saada laadukasta vastinetta rahalle.
Kansainväliset tilintarkastusstandardit (<i>International standards on auditing</i>)	ISA	Ammattistandardit, joissa määritetään riippumattoman tarkastajan ominaisuudet ja velvollisuudet.
Käyttötarkoitukseensa sidottu tulo		EU:n talousarvioon maksetut varat (esim. sakot, oikaisut ja kolmansien maiden rahoitusosuudet tutkimusohjelmille), jotka voidaan käyttää vain määritellyä tarkoitusta varten.
Koheesiorahasto		EU:n rahasto, jolla pyritään vähentämään taloudellisia ja sosiaalisia eroavaisuuksia EU:ssa rahoittamalla investointeja sellaisissa jäsenvaltioissa, joiden bruttokansantulo henkeä kohti on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta.
Konsolidoitu tilinpäätös		Kaikkien EU:n toimielinten, virastojen ja elinten yhdistelmätilinpäätös, joka esitetään yhtenä asiakirjana.
Koontiasetus		Varainhoitoasetuksen tarkistus, jota on sovellettu elokuusta 2018 lähtien ja jolla muutetaan ja yksinkertaistetaan EU:n rahoitussääntöjä ja pyritään saamaan eri alojen talousarviohallinnat keskittymään enemmän tuloksiin.
Kumppanuussopimus		EU:n meno-ohjelmaan liittyvä sopimus komission ja jäsenvaltion tai kolmannen valtion välillä. Sopimuksessa selostetaan esimerkiksi strategiset suunnitelmat, investointiprioriteetit, kaupan ehdot tai kehitysvuoden säännöt.
Kumulatiivinen jäännösriski		Se osuus menoista, joka on sääntöjenvastainen ohjelmakauden loputtua, kun kaikki korjaukset toimenpiteet on suoritettu.
Kuulemismenettely		Menettely, jossa tarkastushavainnot esitetään tarkastuskohteelle keskustelua ja kommentointia varten tietyn aikataulun mukaisesti.
Kvantitatiivisesti ilmaistavissa oleva virhe		Luokittelu, jota Euroopan tilintarkastusvirasto käyttää tapahtumatestauksen tulosten raportoinnissa.
Laillisuus ja sääntöjenmukaisuus / sääntöjenmukaisuus		Sovellettu silloin kun sen tapahtuman rahamäärä, jota virhe koskee, voidaan mitata.
Lisätalousarvioesitys		EU:n (tai asiaan kuuluvien kansallisten) lakien tai sopimusvelvoitteiden noudattaminen.
Lopullinen tuensaaja / varojen tai rahoituksen lopullinen saaja		Komission ehdotus EU:n talousarvion muuttamisesta sen täytäntöönpanon aikana.
Luottamusväli		EU:n talousarviosta avustuksen tai lainan saava tai EU:n rahoittamista toimista lopulta hyötävä luonnollinen tai oikeushenkilö.
Määrärahasiirto varainhoitovuodelta toiselle		Tilastollinen mittaluku, jolla mitataan otannan tulosten tarkkuutta. Käytetään virhetason arvioinnissa.
Määrärahat		Käyttämättömien talousarviomäärärahojen siirto varainhoitovuodelta seuraavalle tiettyin ehdoin.
Maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumus		EU:n talousarvio koostuu maksusitoumus- ja maksuäärärahoista. Maksusitoumismääräraha on lupaus rahoituksen myöntämisestä tiettyin ehdoin. Maksuääräraha on lupa suorittaa maksu, kun siihen liittyvät ehdot on täytetty.
Maksajavirasto		Tavanomaisia ympäristövaatimuksia pidemmälle menevä käytäntö, jota viljelijät voivat päättää noudattaa ja jonka perusteella he saavat maksun EU:n talousarviosta.
Maksatusaste		Jäsenvaltion nimittämä elin, joka hallinnoi EU:n maatalousmenoja.
Maksuäärärahat		Se prosenttiosuus kaikista varoista, joka rahoitusvälineen kautta on maksettu loppukäyttäjille.
Maksusitoumismääräraha		Lupa suorittaa maksu, kun siihen liittyvät ehdot on täytetty.
Maksusitoumusten vapauttaminen		EU:n talousarviossa tietyille menoille saatavilla olevien määrärahojen vuotuinen enimmäismäärä.
Markkinatoimenpide		Komissio peruuttaa käyttämättömän maksusitoumuksen kokonaan tai osittain.
Moitteeton varainhoito		Maatalousmarkkinoiden julkinen interventio, jonka avulla lievennetään hinnan alenemisen ja rakenteellisten vaikeuksien vaikutuksia alakohtaisella tuella (esim. hedelmä- ja vihanneksien, viinialan ja koulumaitoalan tuki). Varojen hallinnointi taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteita noudattaen.
Monivuotinen rahoituskehys	MRK	Yleensä seitsemäksi vuodeksi kuuden pääotsakkeen alle laadittu EU:n menosuunnitelma, jossa asetetaan (toimintapolitiisiin tavoitteisiin perustuva) tärkeysjärjestys ja enimmäismäärät. Suunnitelman pohjalta laaditaan EU:n vuotiset talousarviot. Se rajoittaa jokaisen menoluokan kuluja. Nykyinen MRK kattaa vuodet 2014–2020.
Ohjelmakausi		Ajanjakso, jonka aikana EU:n meno-ohjelma suunnitellaan ja pannaan täytäntöön.
Ohjelman päättäminen		EU:n ohjelman taloudellinen selvitys, jossa jäsenvaltiolle maksetaan sille kuuluva loppumaksu tai siltä peritään varoja takaisin.
Ohjelmaviranomaiset		Kollektiivinen termi, jolla tarkoitetaan hallinto-, todentamis- ja tarkastusviranomaisia koheesiomenojen alalla.
Oikaisukapasiteetti		Mitta, jonka avulla komissio arvioi tulevien oikaisujen tasoa.
Olennaisuusraja		Raja, jonka ylityessä tarkastetun perusjoukon tai tilinpäätöskokonaisuuden sisältämien sääntöjenvastaisuuksien katsotaan vaikuttavan oikeellisuuteen ja luotettavuuteen.
Omat varat		EU:n talousarvion rahoittamiseen käytetyt varat. Suurin osa niistä on jäsenvaltioiden rahoitusosuuksia.

Varmennustoimeksianto		Järjestely, jossa tarkastaja perustaa esittämänsä johtopäätöksen sellaiseen asianmukaiseen evidenssiin, joka koostuu talustiedoista tai muista tarkastajan keräämistä tai laskemista tiedoista. Esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuin perustaa EU:n menojen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevan lausuntonsa tuloksiin, jotka se saa tapahtumaotoksen testaamisesta.
Varmettava tarkastustapa		Järjestely, jossa tarkastaja perustaa johtopäätöksensä tarkastuksessa kerättyyn riittävään tarkastusevidenssiin ja joka koskee talustietoja, muita tietoja tai tarkastuskohteen valmistelemia erityisiä vahvistusilmoituksia. Usein prosentteina ilmaistu osuus EU:n jäsenvaltioille kohdennetuista varoista, jotka on käytetty tukikehityksiin hankkeisiin.
Varojen käyttö		Euroopan parlamentin vuosittainen päätös, jossa se antaa komissiolle lopullisen hyväksynnän sen suhteen, millä tavalla EU:n talousarviota on toteutettu.
Vastuuvapausmenettely		Investointitoiminnan painopisteitä yksilöivä väline, joka tarjoaa rahoitusta energian, liikenteen sekä tieto- ja viestintäteknologian aloille erittäin suorituskykyisen, kestävä ja yhteenliitetyn infrastruktuurin luomiseksi.
Verkköjen Eurooppa -väline	CEF	Ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisten maatalouskäytäntöjen käyttöönotto. Termiä käytetään usein myös viitattaessa aiheeseen liittyvään EU:n tukijärjestelyyn.
Viherryttäminen		Tietokanta jäsenvaltioiden maatalousmaasta. Tietokantaa käytetään yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien suorien tukien maksussa ja maanviljelijöiden tukihakemusten tukikehityksen tarkastuksissa.
Viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmä (Land Parcel Identification System)	LPIS	Virheellisten laskelmien tulos tai lakisääteisten tai sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuva sääntöjenvastaisuus.
Virhe		Kertomus, jonka jokainen komission pääosasto, EU:n toimielin ja elin laatii ja jossa nämä toimijat arvioivat tuloksellisuuttaan tavoitteisiinsa nähden ja raportoivat taloudellisten ja henkilöstöresurssiansa käytöstä.
Vuotuinen toimintakertomus		Talousarvioperiaate, jonka mukaan talousarviot on kerättävä ja käytettävä sen varainhoitovuoden aikana, jota talousarvio koskee.
Vuotuisuus		EU:n järjestelmä, jonka avulla jäsenvaltiot hallinnoivat ja tarkastavat viljelijöille yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti suoritettuja maksuja.
Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä	IACS	Kaloihin ja kalastukseen liittyvä EU:n toimintakehys, jonka tarkoituksena on varmistaa kalakantojen kestävä taso ja kalastusyhteisöjen vakaa tulotaso.
Yhteinen kalastuspolitiikka		EU:n toimintapolitiikka, joka koostuu tuista ja laajasta joukosta muita toimenpiteitä, jotka on suunniteltu takaamaan elintarviketurvallisuus, varmistamaan EU:n maanviljelijöiden kohtuullinen elintaso, edistämään maaseudun kehittämistä ja suojelemaan ympäristöä.
Yhteinen maatalouspolitiikka		Säännöt ja menettelyt, joiden avulla arvioidaan yhteisen maatalouspolitiikan tuloksellisuutta.
Yhteiset seuranta- ja arviointisäännöt		Asetus, jossa säädetään viittä Euroopan rakenne- ja investointirahastoa koskevista säännöistä ja jolla varmistetaan rahastojen vaikuttava koordinointi.
Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus		Kymmenessä jäsenvaltiossa siirtymäkaudella sovellettava pinta-alaan liittyvä maataloustukijärjestelmä, jossa maanviljelijät saavat vakiomäärän tukea hehtaaria kohti. Kaikissa muissa jäsenvaltioissa sovelletaan perustukijärjestelmää.
Yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä (single area payment scheme)	SAPS	Tapa määritellä avustuksen määrä esimerkiksi vakioyksikkökustannusten, kiinteämääräisen rahoituksen tai kertakorvausten perusteella eikä edunsaajalle tosiasiaa aiheutuneiden kustannusten perusteella. Suunniteltu hallinnollisen taakan keventämiseksi.
Yksinkertaistettu kustannusvaihtoehto		